

รายงานผู้เสียชีวิต

Case Report

การฆาตกรรมที่เกิดจากการฆ่าตัวตายแบบซับซ้อน Murder caused by Complex Suicide Death

ณัฐสิทธิ์ เจริญสันติ*
Nuttasit Charoensanti*

*กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
*Department of Forensic Medicine, Buddhachinaraj Phisanulok Hospital, Phisanulok

Corresponding author e-mail address: nuttydemon27@hotmail.com

Received: March 8, 2021

Revised: March 3, 2021

Accepted: April 20, 2021

Abstract

Complex suicides refer to suicides in which more than one method is applied. In general, the second method is used to make sure that death will occur even if the first method fails. In this article, the writer reported a 42-year-old man, who induced his death by a combination of pesticide ingestion and self-immolation. Furthermore, he intentionally tried to kill his ex-wife's and her new husband by crashed his car into their house while he was burning himself and his car. The autopsy findings indicated that the cause of death was referred to as "death by burning". This report described the first case of the deceased committed suicide through complex methods before committing the murder. Which is usually found that killing others before committing suicide.

Keywords: complex suicide, murder, suicide

Buddhachinaraj Med J 2021;38(1):91-6.

บทคัดย่อ

การฆ่าตัวตายแบบซับซ้อน หมายถึง การฆ่าตัวตายด้วยวิธีฆ่าตัวตายมากกว่าหนึ่งวิธี โดยทั่วไปการฆ่าตัวตายวิธีที่สองเป็นการทำให้แน่ใจว่าการฆ่าตัวตายจะต้องสำเร็จถ้าวิธีแรกไม่ทำให้เสียชีวิตได้ รายงานฉบับนี้ได้นำเสนอกรณีการฆาตกรรมร่วมกับการฆ่าตัวตายโดยผู้เสียชีวิตชายอายุ 42 ปีได้ใช้วิธีฆ่าตัวตายสองวิธี คือ การกินสารกำจัดวัชพืชและจุดไฟเพื่อเผาตัวเอง อีกทั้งยังกว่านั้นขณะที่จุดไฟเผาตัวเองได้ก่อเหตุด้วยเจตนาฆาตกรรมภรรยาเก่าและสามีใหม่ โดยการขับรถที่ราชน้ำมันติดไฟพุ่งเข้าชนบ้านภรรยาเก่า นั่นคือผู้เสียชีวิตฆ่าตัวตายด้วยวิธีซับซ้อนก่อนก่อเหตุฆาตกรรม ซึ่งปกติมักพบการสังหารผู้อื่นก่อนที่จะฆ่าตัวตาย

คำสำคัญ: การฆ่าตัวตายชนิดซับซ้อน, การฆาตกรรม, การฆ่าตัวตาย

พุทธชินราชเวชสาร 2564;38(1):91-6.

บทนำ

การฆ่าตัวตายมี 2 รูปแบบ คือ การฆ่าตัวตายแบบธรรมดา (simple suicide) และการฆ่าตัวตายแบบซับซ้อน (complex suicide) การฆ่าตัวตายแบบธรรมดา คือ การใช้วิธีใดวิธีหนึ่งในการฆ่าตัวตาย เช่น การใช้อาวุธปืน การจมน้ำ การแขวนคอ การกระโดดจากที่สูง การรคว้นจากถ้ำไม้หรือท่อไอเสียรถยนต์ การราชน้ำมันจุดไฟเผาตัวเอง การกินยาหรือสารเคมี และการใช้ยาเกินขนาด โดยอุบัติการณ์ของวิธีฆ่าตัวตายที่ใช้มากที่สุดในโลกคือการแขวนคอ¹ ขณะที่ในแถบเอเชียรวมถึงประเทศไทยคือการกินยากำจัดวัชพืชและยาฆ่าแมลงเพราะหาได้ง่าย² ส่วนการฆ่าตัวตายแบบซับซ้อน คือ การฆ่าตัวตายที่ใช้วิธีการมากกว่าหนึ่งวิธี เช่น การกรีดข้อมือตามด้วยการจมน้ำ การกินสารเคมีร่วมกับใช้ปืนยิงตัวเอง⁴⁻⁵ เพื่อมุ่งหวังผลลัพธ์คือการตายที่สำเร็จแน่นอน พบอุบัติการณ์กรณีแบบนี้ น้อยกว่าแบบธรรมดา

การฆ่าตัวตายโดยทั่วไป คือ การฆ่าตัวเองให้ตายเพียงคนเดียว แต่ถ้าทำฆาตกรรมร่วมด้วย ในกรณีนี้ผู้ฆ่าตัวตายมักฆ่าผู้อื่นให้ตายก่อนแล้วฆ่าตัวตายตามภายหลัง⁶ เช่น การตายเพื่อหนีความผิดหรือตายทั้งครอบครัวโดยการให้กินยาหรือสารเคมี การใช้อาวุธปืน ส่วนการวางแผนฆ่าตัวตายแบบซับซ้อน (planned complex suicide) ร่วมกับการฆาตกรรมผู้อื่น บทความนี้ได้รายงานการฆ่าตัวตายซึ่งใช้วิธีฆ่าตัวตาย

มากกว่า 1 วิธีและก่อเหตุพยายามฆาตกรรมหลังจากผู้เสียชีวิตได้เริ่มกระบวนการฆ่าตัวตายแบบซับซ้อนแล้ว ซึ่งยังไม่เคยรายงานในระบบการชันสูตรของนิติเวชศาสตร์ประเทศไทย

รายงานผู้เสียชีวิต

ศพชายวัยกลางคน ชันสูตรศพที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2563 พนักงานสอบสวนให้ประวัติเบื้องต้นจากพยานในเหตุการณ์ว่าในเช้าวันเกิดเหตุผู้เสียชีวิตได้คุยทางโทรศัพท์กับภรรยาเก่า ซึ่งปัจจุบันอยู่กับสามีใหม่ โดยภรรยาเก่าสอบถามถึงรถกระบะที่เป็นชื่อของภรรยาเก่าซึ่งผู้เสียชีวิตนำไปใช้นั้นเมื่อไรจะคืน ซึ่งผู้เสียชีวิตแจ้งว่า “เอามาคืนเมื่อไรก็เห็นเมื่อนั้นแหละ”

ตกดีกวันเกิดเหตุขณะภรรยาเก่านอนดูโทรทัศน์ อยู่ภายในบ้านได้เห็นแสงไฟรถวิ่งตรงเข้ามาในบ้าน เมื่อมองออกมาพบว่าเป็นรถของตนก็เข้าใจว่าผู้เสียชีวิตได้นำรถมาคืน แต่เมื่อรถจอดหน้าบ้านได้สังเกตเห็นไฟลุกท่วมจากภายในรถ จากนั้นได้ยินเสียงบีบแตร 3 ถึง 4 ครั้งก่อนที่รถจะพุ่งเข้าชนบ้านซึ่งหลังคาบ้านนั้น มุงด้วยหญ้าแฝกทำให้ไฟลุกไหม้บ้านอย่างรวดเร็ว ภรรยาเก่าจึงรีบหนีออกมาอยู่ภายนอกบ้าน (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 สภาพรถและบ้านที่ไฟไหม้จากเหตุการณ์

ผลการตรวจศพภายนอก พบสภาพศพผิวหนังไหม้เกรียมทั่วทั้งร่างกาย หนังศีรษะและกะโหลกศีรษะบริเวณขมับขวาหลุดหายไป ผงังทรงอกและช่องท้องด้านหน้าถูกไฟไหม้จึงทำให้เห็นช่องทรงอกและช่องท้อง จากภาพถ่ายรังสีบริเวณกะโหลกศีรษะ ทรงอก และช่องท้องไม่พบเงาของวัตถุโลหะ ภายในช่องปากพบลิ้นและผนังช่องปากมีสีเขียวฟ้า

ผลการตรวจผ่าศพ พบว่ากะโหลกศีรษะด้านขวา หลุดหายไป ไม่พบเลือดออกในเนื้อสมองหรือใต้เยื่อหุ้มสมอง กระดูกสันหลังส่วนคอไม่พบการหักเคลื่อน พบเขม่าควันในหลอดลมช่วงลำคอและหลอดลมในส่วนของปอดจากสภาพศพที่เหลือไม่พบกระดูกทรงอกหัก ไม่พบเลือดออกในช่องอก ช่องเยื่อหุ้มหัวใจ และบริเวณช่องท้อง แต่พบของเหลวสีเขียวฟ้าบริเวณหลอดอาหารและในกระเพาะอาหาร (รูปที่ 2A และ 2B)

รูปที่ 2A ของเหลวสีฟ้าบริเวณหลอดอาหาร

รูปที่ 2B ของเหลวสีฟ้าในกระเพาะอาหาร

ผลการตรวจศพทางห้องปฏิบัติการ พบว่ามีระดับ แอลกอฮอล์ในเลือด 10 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ (ตรวจด้วยวิธี Gas Chromatography-Flame Ionization Detector: GC-FID) ตรวจพบสารเคมีกำจัดวัชพืชพาราควอต (paraquat) ภายในกระเพาะอาหาร (chemical test) และผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการชิ้นเนื้อพยาธิวิทยา พบสิ่งแปลกปลอมคาดว่าเป็นเขม่าควันไฟในถุงลมปอด สรุปลักษณะการตายคือการฆาตอากาศในกองเพลิง

วิจารณ์

การฆ่าตัวตายรายนี้เป็นกรฆ่าตัวตายในรูปแบบ การฆ่าตัวตายแบบซับซ้อนที่ได้วางแผนมาก่อน (planned complex suicide) โดยได้ฆ่าตัวตายมากกว่าหนึ่งวิธี รวมทั้งวางแผนที่จะก่อเหตุฆาตกรรมบุคคลอื่น โดยอาจเริ่มจากการดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งอาจเป็นตัวกระตุ้น ให้ก่อเหตุตามด้วยการกินยาพาราควอตแล้วรดน้ำมัน จุดไฟเผาตัวเองขณะที่ขึ้นนั่งรถและขับมาพุ่งชนบ้าน คู่กรณี (ภรรยาเก่า) เหตุการณ์ดังกล่าววิเคราะห์ได้จาก ผลการชันสูตรศพที่พบสารพาราควอตบริเวณหลอดอาหาร และในกระเพาะอาหารซึ่งมักไม่ทำให้เสียชีวิตทันที การฆ่าตัวตายชนิดซับซ้อนนั้นเกิดขึ้นบ่อย ในต่างประเทศ มีรายงานกรณีศึกษาการฆ่าตัวตายด้วยวิธีการมากกว่าหนึ่งวิธี โดยวิธีแรกมักรุนแรงน้อยกว่าวิธีถัดมา⁷

วิธีฆ่าตัวตายแบบซับซ้อนอาจเกิดจากการวางแผน หรือไม่ได้วางแผนมาก่อนก็ได้ เมื่อการฆ่าตัวตาย วิธีแรกไม่สำเร็จจึงเปลี่ยนวิธีการ เช่น การกินสารเคมี ขจัดศัตรูพืชและใช้มีดแทงตัวเอง⁸ การใช้มีดแทงตัวเอง แล้วตามด้วยการกระโดดน้ำหรือกระโดดให้รถไฟทับ⁹⁻¹⁰ หรือใช้วิธีที่สองในการฆ่าตัวตายเพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บที่จะเกิดจากการฆ่าตัวตายวิธีแรก ซึ่งมักไม่ได้วางแผนมาก่อน เช่น การกินยาฆ่าแมลงหรือยาย้อมผมแล้ว ตามด้วยการแขวนคอตาย⁹ ส่วนกรณีการฆ่าตัวตายแบบซับซ้อนที่วางแผนมาก่อนจะถูกดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าการฆ่าตัวตายจะสำเร็จแน่นอน เช่น การใช้มีดแทงท้องร่วมกับใช้ถุงครอบปากและจมูกเพื่อให้ขาดอากาศหายใจ¹¹ การขับปัสสาวะตัวเองก่อนที่จะจุดไฟเผาตัวเองทันที¹² การทำให้ตัวเองขาดอากาศหายใจด้วยวิธีมากกว่า 1 วิธี เช่น ใช้เชือกผูกกรองเท้าหรือสายไฟ

รัดคอตัวเองก่อนที่จะใช้เชือกอีกเส้นแขวนคอ¹³⁻¹⁴ หรือในกรณีผู้เสียชีวิตที่ใส่ท่อช่วยหายใจใช้กระดาดอุดท่อนก่อนที่จะแขวนคอตัวเอง¹⁵ การใช้มีดแทงตัวเองก่อนจะกระโดดให้รถไฟทับหรือกระโดดจากที่สูงหรือจมน้ำ ทั้งนี้การฆ่าตัวตายแบบซับซ้อนมักเกิดในผู้ป่วยที่มีโรคทางจิตเภทหรือติดยาเสพติดร่วมด้วย^{4,16}

อนึ่ง ผู้เสียชีวิตที่พบการบาดเจ็บหลายตำแหน่งหรือหลายรูปแบบมักถูกทำร้ายร่างกายโดยผู้อื่นหรือการฆาตกรรมมากกว่าการทำร้ายตัวเองหรือฆ่าตัวตาย¹⁷ การมีประวัติข้อมูลการรักษาหรือประวัติโรคประจำตัวก่อนเสียชีวิตจะช่วยให้แพทย์สามารถวินิจฉัยสาเหตุการตายได้ชัดเจนขึ้น

ทั้งนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมมีรายงานการตรวจพบแอลกอฮอล์ในผู้เสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายแบบซับซ้อนที่ใช้วิธีฆ่าตัวตายโดยการจุดไฟเผาตัวเองร่วมด้วยมากกว่าผู้ที่เสียชีวิตจากการถูกไฟเผาโดยไม่เจตนา¹⁸ ในผู้เสียชีวิตรายที่นำเสนอนี้ตรวจพบระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 10 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ถึงแม้ระดับแอลกอฮอล์ที่ตรวจพบจะไม่ได้เป็นสาเหตุการเสียชีวิตโดยตรง แต่อาจเป็นตัวกระตุ้นทำให้ก่อเหตุได้ และจากผลการตรวจผ่าศพพบเขม่าควันไฟในหลอดลมและถุงลมปอดแสดงว่าผู้เสียชีวิตยังคงมีชีวิตอยู่ในขณะขับรถที่รดด้วยน้ำมันและจุดไฟแล้วพุ่งเข้าชนบ้านของภรรยาเก่า ซึ่งอาจเป็นการฆ่าตัวตายอีกวิธีหนึ่งและมีเจตนาจะฆาตกรรมหรือก่อเหตุอาชญากรรมร่วมด้วยซึ่งพฤติการณ์การฆาตกรรมร่วมกับการฆ่าตัวตาย (murder-suicide) พบได้น้อยมากและมักไม่ได้เก็บสถิติหรือเขียนรายงาน จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าพฤติการณ์การฆาตกรรมร่วมกับการฆ่าตัวตายนั้นผู้ก่อเหตุเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุประมาณ 40-50 ปี และพบมากในความสัมพันธ์รูปแบบคู่รักหรือคู่สมรส เช่น ผู้ชายฆ่าภรรยา อดีตภรรยา เพื่อนสาวอดีตเพื่อนสาว โดยมักเกิดจากการถูกทอดทิ้งหรือเลิกราและกระตุ้นด้วยอารมณ์โกรธ กลัวหรือหงุดหงิด⁶ ซึ่งในผู้เสียชีวิตรายนี้ได้ประวัติเพิ่มเติมว่าในช่วงก่อนเกิดเหตุผู้เสียชีวิตมีปัญหาทะเลาะกับภรรยาเก่า อย่างไรก็ตาม การสังหารตัวเองในพฤติการณ์การฆาตกรรมร่วมกับการฆ่าตัวตายมักเกิดตามหลังการสังหารผู้อื่นให้

เสียชีวิตก่อนแล้วจึงฆ่าตัวเองตายตาม^๑ แต่ในรายงานนี้ ผู้เสียชีวิตได้ลงมือในขณะที่ตัวเองได้กินพาราควอต และจุดไฟเผาตัวเองก่อนลงมือพยายามฆาตกรรม ภรรยาเก่าและสามีใหม่ ซึ่งเป็นกรณีศึกษารายแรกในประเทศไทยและยังไม่พบในรายงานของต่างประเทศที่ได้วางแผนฆ่าตัวเองก่อนที่จะเริ่มกระบวนการฆาตกรรมผู้อื่น

ข้อมูลที่น่าสนใจสรุปได้ว่าการเสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายรายนี้แตกต่างจากการฆ่าตัวตายกรณีอื่นโดยใช้วิธีฆ่าตัวตายมากกว่าหนึ่งวิธีคือการกินสารกำจัดศัตรูพืชตามด้วยจุดไฟเผาตัวเองเพื่อให้การตายสำเร็จ นอกเหนือจากนั้นได้ก่อเหตุฆาตกรรมหลังจากได้เริ่มต้นกระบวนการฆ่าตัวตายแล้ว แทนที่จะฆ่าผู้อื่นก่อนแล้วค่อยลงมือฆ่าตัวเองจนเสียชีวิตตาม ซึ่งในพฤติการณ์นี้สามารถพบได้น้อยมาก ดังนั้น จึงนำเสนอรายงานการเสียชีวิตของผู้เสียชีวิตรายนี้เพื่อเป็นกรณีศึกษาในทางนิติเวชศาสตร์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. Ajdacic-Gross VWM, Ring M, Hepp U, Bopp M, Gutzwiller F. Methods of suicide: international suicide patterns derived from the WHO mortality database. *Bull World Health Organ* 2008;86(10):726-32.
2. Gunnell D, Eddleston M, Phillips MR, Konradsen F. The global distribution of fatal pesticide self-poisoning: systematic review. *BMC Public Health* [Internet]. 2007 [cited 2020 Jun 4];7:357. Available from: <https://doi.org/10.1186/1471-2458-7-357>
3. Marcininkowski T, Pukacka-Sokowska L, Wojciechowski T. Planned complex suicide. *Forensi Sci* 1974;3(1):95-100.
4. Demirci S, DoganK, Erkol Z, Deniz I. A series of complex suicide. *Am J Forensic Med Path* 2009;30(2):152-4.

5. Racette S, Sauvageau A. Planned and unplanned complex suicide: a 5-year retrospective study. *J Forensic Med Pathol* 2007;30(2):449-52.
6. Eliason S. Murder-suicide: a review of the recent literature. *J Am Acad Psychiatry Law* 2009;37(3):371-6.
7. Taff ML, Boglioli LR, Danto BL. Planned complex suicide. *Am J Forensic Med Pathol* 1998;19(2):194. doi: 10.1097/00000433-199806000-00020
8. Youssef N, Wiem B, Sami B, Malek Z, Zouhir H, Samir M. An unusual complex suicide by pesticide ingestion and stabbing: a case report. *Austin J Forensic Sci Criminol* [Internet]. 2015 [cited 2020 Jun];2(4):1039. Available from: https://www.researchgate.net/publication/290448025_An_Unusual_Complex_Suicide_by_Pesticide_Ingestion_and_Stabbing_A_Case_Report
9. Sanjeeva HKR, Vidapathirana M. Complex suicide of drug addict; a case report. *Medico-Legal J Sri Lanka* 2017;5(1):18-21.
10. Kulkarni C, Mohite S, Meshram V. Unplanned complex suicide by self-stabbing and rail suicide. *Am J Forensic Med Pathol* 2020; 41(1):78-80.
11. Simonit F, Bassan F, Scorretti C, Desinan L. Complex suicides: a review of the literature with considerations on single case of abdominal self-stabbing and plastic bag suffocation. *Forensic Sci Int* 2018;290: 297-302.
12. Altun G. Planned complex suicide: report of three cases. *Forensic Sci Int* 2006;157 (2-3):83-6.
13. Subramaniam K, Pankajakshan CN. A complex suicide by ligature strangulation

- and hanging using two different ligatures. Korean J Leg Med 2019;43(3):106-10.
14. Asamura H, Ito M, Fukushima H. An unusual suicide case of the combination of asphyxia. Am J Forensic Med Pathol 2009;30(2): 215-6.
 15. Vapa D, Radosavkic R, Maletin M, Veselinovic I. An unusual suicide case by combination of choking and hanging. Am J Forensic Med Pathol 2012;33(4):305-6.
 16. Eroglu MZ, Sahan E, Kiraz S. An unusual case of unplanned complex suicide. Psychiat Clin Psychopharmacol 2017;27 (4):406-8.
 17. Ambade VN, Godbole HV, Kukde HG. Suicidal and homicidal deaths: a comparative and circumstantial approach. J Forensic Legal Med 2007;14(5):253-60.
 18. Simonit F, Da Broi U, Desinan L. The role of self-immolation in complex suicides: a neglected topic in current literature. Forensic Sci Int 2020;306:110073. doi: 10.1016/j.forsciint.2019.110073

